

Szerdán.

Politikai, tudományos, művészeti folyóirat ismeretető gazdasági társalajával és havi literatúrájával minden héten kétszer két két iven jelen meg.

VILÁG

Január 20-án.

Világ és Ismeretűre előfizethető helyben Hatvani utcában a fekete elefántnál 21k emeletben félévre 4 fr., Postán 4 fr. 48 kr., egy sor hirdetés 3 kr. pengő.

VAJDA P. Szerkesztő társ.

Szerkesztő Tulajdonos. BORSOS M.

Belföld.

Kinevezések. Ó cs. s ap. kir. Felsege Dresmlezer József győri káptalanbeli kanonokot, a győri iskolai kerületben tanulmányok főigazgatóját, ezen utóbbi hivatalától legkegyelmesebben fölmenteni s „udvari tanácsos“ czímmel feldíszíteni méltóztatott. — Ó cs. s ap. kir. Felsege a görög-nem-egye-sült iskolák főfelügyelőjévé Gyurkovics Jenőt kinevezni, Temesváry Miklóst pedig, ki e hivatalt előleg hosszabb ideig betöltötte, „királyi tanácsos“ czímmel feldíszíteni kegyeskedett. — Ó cs. s ap. kir. Felsege Csere-nyei József nagy-kovácsi plébánost a fehérvári székes-káptalan tisztelet-beli kanonokjává méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni. — Ó cs. s ap. kir. Felsege a pesti magyar kir. tud. egyetemen a vegytan (chemia) oktató-székére Saugaletti Edvárd orvos-tanárt méltóztatott legkegyelmesebben alkalmazni. — A pozsonyi váltótörvényszékhez a polgárság részéről ülnö-kökké választottak: Veisz László és Jiringer József urak; a pesti első bíróságu váltótörvényszékhez pedig irnokokká nevezettek: Nede czky Flórian, Pest megyei esküdt; Haragó Máté és Marschall József, ügyvédek, és Kauba Edvárd, kir. tb. jegyző.

Hazai tájképek. Leginkább kiemelendő Zemplény megyének azon ébredési s hatási szelleme, mely K. G. tudósításából a J—r 5. számában kitűnő. Mire valók általában a vizek? Hogy a földet öntözve, termékenyít-sék; hogy természetes, olesó utakul szolgáljanak. Mire valók voltak a mi vizünk? Hogy tavaszunkint és záporok után rakoncátlanokdva, falyvakat, városokat rongáljanak meg, a termékeny mivelt földöket befolyenyézzék skárt pusztítást hagyjanak nyomaikban. A bodrogköz vízszabályzó egyesületet láta létre jöni, mely e bajoknak véget vessen. Kívánjuk, minél előbb tudósítas-sunk terve s munkálkodásairul, minél hamarább halljuk a munka jó sikerét. — Az erdők nagyobb szerepet játszanak a honi közgazdaságban, mint első pillanatra bárki vélné. Nem csak díszére válnak a tájéknak, nem csak ár-nyat adnak nyaranta és mérséklék a levegőt télen, hanem magokhoz von-ják a főlhőket és úgy szolgálva eső-vezetők lévén, a termékenységet előmoz-dítják. Ez mind nem esekély haszon, de még nagyobb az, mellyet az ács, asztalos és mindenféle építési mesterségeknél szolgáltatnak, mellyel a főzés és fűtés dolgába befolyanak. Tűz nélkül az ember egészen tehetlen volna, nem említve azt, hogy a mi egünk alatt meg is fagyna. A fa ugy az első szükségek közé tartozik tehát, mint a kenyér. Szomerű igazság tehát, hogy a nagyobb városokban mértékfölött drága a fa, hogy a közjével meg nem egyez ezen drágaság. A H—k 4-dik száma e drágaság okát az egyedárus-ságban véli lapangni s ellenszerül a limitatiót ajánlja. Mi részünkrül a limi-tatióknak semmiféle tárgyban és cikkknél nem látjuk hasznát; az egyedárus-ságot pedig Pesten p. o. senki sem üz, mert akárkinek szabad fátide szállítva árulni. Veleményünk szerint az erdők elhanyagolásában és szállítási gyöngé-ségünkben áll e rosznak fő oka: miképen ott, honnan könnyű szállítani, az erdők ritkultak meg, hol pedig az erdők sűrűek s a fa olesó, onnan víz hi-jánya miatt csak tengelen, tehát drágán szállíthatni. Csatornák, jó utak, kö-szén és szabad adás vevés eszközök mint minden más cikknek ugy a tü-zelőnek olesóságát is. — Tudjuk, mennyire német város Pozsony, mellynek nyelvén épen meg nem látszik hogy országgyűlés helye; tudjuk hogy az evang. lyceumban a tót társaság mérték fölött buzgólkodik a cseh nyelv mel-lett; de ezen tudások mellett azon örvendetes hírt is olvassuk a H—kben, hogy Jan 10-kén tartott gyűlés alkalmával, az evang. gyülekezet elhatáro-zá: a tanácskozás és jegyzőkönyv nyelve maradjon ugyan még a német, de „a levelezések valamint egyéb külső tárgyalatások egye-dül és mindenkor magyar nyelven vitessenek. — A mennyire szükséges a jó kedv és mulatás az embernek, annyira kötelessége észével éni, különben derűre ború jövend. Illyesmí történet Endrődön, hol a dísnót ölé gazda jó kedvvel ment nyomtatni a csűrbe, de este a csűr lángban állt s a tűz 2000 forintnyi kárt okozta. — A tél meghozza farkasait mint a nyár fülemilét. A zágrábi újság szerint Szeverin helységben Wranicza ur lakába bebocsátottak egy bekérezkedő állatot, mellyrül csak akkor tudák meg hogy farkas, midőn a szobába akart besuhanni. Természetes hogy rosz karácso-na lett, mert azonnal agyon verették. —

Eperjes, jan. 6-kán. Báró Eötvös Ignác sárosmegyei főispán ő kegyelmessége, egy a múlt hó 23-kán tartott kis-gyűlés alkalmával kihirde-tett levelénél fogva, hivataláról aggsága miatt lemondott Podhorányi Isván helyébe sirokai járásbeli al-adószedővé annak eddig ugyan azon járásban ren-des esküttől szolgált fiát Podhorányi Jánost, ennek helyébe pedig rendes eskütté Meliorisz Dénest nevezte ki. Ugyan ezen kis-gyűlést bizonyos K. F. több megyei táblabíró, szintén egyike azon uraknak, kik képességök határát legkevesbé sem ismerik, magyar drámaaradással fenyegeté. Klestyinszky Lászlónak e földije arra kéré e megye rendeit, hogy silányul összevesempé-szett 23 darab színművét a hazai törvényhatóságoknak előfizetés végett aján-lának: kérelme azonban pártolást nem talált, s így töle bizton várhatni, hogy elmeszüleményeinek egész az orezátlanságig dicsérelőleg tett aján-lásával illy nyilvános igazútatás után már egyszer csakugyan felhagyand. — Minap színyei Merzse László váltótörvényszéki elnök ő nagyságának a szí-ves polgárság szövétnekes esti-zenével tisztelkedék; és a polgárság e nyil-vános örömet valóban mind azok, kik által a tisztelt elnök urnak a nemzet és fejedelem iránt halmosan aratott érdemei, törvényekbeni jeles jártassága s igazságos lelke ősmertetek, el nem titkolható részvétel kísérték. De nem

szükölködünk néha nevetéses, s köz-botrányt okozó események dolgában is. Halljuk t. i. miképen bizonyos magát jól felszedett ügyvéd, ki különben vá-rosunokban a magyar nyelv, s azzal öszveköttöt nemzeti érdekéket elleni vá-szantó törekvéséről is elegendőképen ismeretes, a befolyhatás vágyának vak-víszketegétül meglepetve, minden áron utat akar törni azon szándékának, hogy a kereskedők által váltótörvényszéki ülnökké választassék. A gono-szok hajják, hogy e ezélaul a mézárszék mellett egy pipa- és szalag árús bódét már te tleg meg is vett légyen, minélfogva a váltótörvények értelmé-ben joga leend megválasztatását igényelni: azonban az élesszenü kereskedő-ség ezt megsejdtvén, alkalmat veend magának, méltánylani tudni olly férfiú érdemeit, ki a legközelebb tartott s a felföldi pipás nemes ember által „szá-zadunk“ 92-ik számában szintolly igazsággal mint elmésen megcsipkedett városi tisztújítás botránykoztaato eredményének egyik legbuzgóbb és sorsin-tézó eszköze volt. — E napokban jelent meg Raedlicznél boldog emlékezetű Greguss Mihály, előbb eperjesi, később pozsonyi ev. bölesészeti tanítóknak néhány eperjesi barátai által kiadott „Autobiographiája“ hatos latin versek-ben. Ezen 8. negyed-rét lapú műke kedves erekyeül szolgálend azoknak, kik a sok tekintetben jeles elhunytat személyesen ismerhették. avagy talán a bölesészet nehéz pályáján is általa lelkesedéssel vezettek. Hégl és barátai napról napra szaporodván, nem lesz érdektelen s helyén kívül ha Gregussunk Hégelt is érdeklő bölesészeti hitét a mostan nevezett munkácskából ide lesor-roljuk, melly következőleg hangzik:

Post hos exhilarat me Musa subinde salutans,
 Quamque indefesse, diva sophia, colo. —
 Maxime Kant, nec te magicus mihi submovet Hegel,
 Moesta docet, vere nec tamen ille docet.
 Esse suum *Nihil* est, vel *fit* nihil, et nihil *essa*
 Hic mundi fluxus perpetuusque Dei!
 Scire tamen verum sensu rationeque constat;
 Non, quo diruat hoc praestigiator, habet.
 Hoc Regismontane tibi debetur acute
 Decretum, tamen est cur ego porro querar.
 Esse Deum, non *scire* jubes, sed *credere*, et idem
 Virtuti opponis jus, velut exterius,
 Denique cur tantum constringis *scire*? erit ipsum
 Phaenomenon, et sunt omnia phaenomena.
 Quisque suos patimur manes magnique humilesque,
 Sic propria causa tu mihi victus abis.
 Socratis et Pauli teneo decreta fidelis:
*Nil scio, fragmentum vel scio *scire* meum.*
 Usque tamen nova signa strepunt, vel inania capto,
 Et stabile est tantum fungier officis.
 Mentitur certe species externa quietem,
 Intra animum mihi tu Fauste nefaste furis.
 Sic ego mortalis, quamvis sapientiae amator
 Discerpto vitae pectore tempus ago. — sat.

Mióta a Társalkodó m. évi 90-ik számában Szatónak a panszlavizmus-ról írt korszorú, s nálunk nem botrányt hanem tetszést és félelmet okozott czikk-je megjelent, a haza több részeiből folyvást levelek érkeznek hozzám, a hely-beli tót társaság állapotját részint tudakolók, részint annak, s különösen Mu-nyay Antal rector professor állítólag hasonló kártékony panszlaviszticus buz-góságának napvilágra hozatalát erős kifejezésekkel szorgalmazók. Kinyilat-koztaatom tehát ezennel az egész haza előtt: hogy Eperjesen a kérdésem tót egyesület csakugyan létezik, de köz öröme legyen hirdelve, korán sem vi-szik azt annak esekély számú tagjai olly buzgalommal, mint a löseiek, s cözljök egyedül az, hogy magokat a tót nyelvben, melly mint eszköz a nép-nek nemzeti neveltetésére még a felső vidékeken mindenütt sokáig szükséges lesz, annyira mennyire gyakorolják; egyáltalában nem lévén idegenek a ma-gyar nyelv tanulásától is, mire alkalmok ninesen, mivel a magyar ifjúság közhírlapok útján egy izben már megrótt hanyagságát többszöri felszólítatá-sa után is bűnösen folytatván, a Székács-alapította, s csak olly rövid idő alatt is több lelkes ifjakat nevelt magyar társaság ez idén végképen elenyé-szett. Mi pedig Munyay Antal professort illeti, mint hajdan magam is tagja az érdeklött társaságnak, bizonyossá tehetem a tisztelt közönséget abban, hogy a gyanú alá vett fő-tanító úr rendes elnöke ugyan e kis csoportnak, do azt a tót nyelv tanulására nem csak nem buzditja, sőt e nyelvet maga is csak szegről végről értvén, alig jelenik meg esztendőnként négyszer az ülés-ben. Ezen könnyen-vétel azonban a tót-társaság ügyének, épen azért, mi-vel nemzetem nyelve mellett forróan buzgó, dicsérettel illetni nem merném. Mert épen e körülménynek tulajdonítható, hogy a fanatismusra egyebiránt is olly hajlandó fiatal tót-ifjak, Munyay úr távolléte által tekintet korlátja nél-kül érezvén magokat, s ezen fölül a valóban veszélyes pozsonyi tót-társaság által máig lovaltatván, közülök a honnak olly kártékony tagjai válhatnak, mint Szrnka Pál, Záborszky, Brózik és mások, kik miután a nép kezén forgó, s így arra közvetlen ható tót kalendárium, s holmi sőt Zorák. Hronkák, Koczurkowók s egyéb hasonnemű gúnyiratok útján a kü-lönbek ártatlan köznépet nyelvünk és nemzetiségünk megítálására bűjtogát-ván, a 90 milliónyi néphez tartozást is olly fenten, merészen, s büntetlenül emlegetik: méltán megérdemlik, hogy ez által a közveleménynek egyébként is előbb utóbb el nem kerülhetendett szigorú kárpadjára vonassanak. Páwe!

Szokoról lesz még alkalmunk más ízben és egyébütt szólni; de addig is vigyázatra intjük ezen pánszlav urat, mert bizonyos lehet benne, hogy a Sz. Miklóson lakó könyvkötővel szövetkezését, ki magyar nemes létére Fekerpataky-ból nem szégyenlett Belopotoczky-vá aljasulni, mindenkor s mindenütt éber figyelemmel kísérendjük. — A helybeli ev. egyház a múlt hónapban gyűlést tartván, a többek közl panaszosan említették, hogy a városunkban lakó vagy mulató ev. hitsorsosoknak a templom-járásbani hanyag közönyössége napról napra növekedik. E részvétlenséget többen méltán azon körülménynek is tulajdoníták, melly szerint az ide nagy számmal gyűlt alföldi magyar mester-legényiség azon nyelveket, mellyeken az isteni tisztelet tartatni szokott, nem értvén; ignofi nulla cupido, természetes, hogy a templomból inkább elmarad, s ekként keblében a vallásos buzgalom is lassanként elalván, végre a közönyösség és részvétlenség káros örvényébe kerül. Ennek elhárítására valóban nincsen egyéb mód, mint ha elhatározzatik: hogy az isteni tisztelet évenként legalább négyszer magyar nyelven is tartassék, minék nemzetisedésünkre is üdves befolyása leend, s mit maga, korunknak józau szelleme is méltán hatalmas hangon követel. Fordúlnak itt még, sőt mulatnak is elégszer nyelvünkben jártas híjtelek (candidati), de még maga Kolbenheyer Móríz ifjabb ev. lelkész is, diésretére legyen említve, a magyar nyelv tudásában már eddig is annyira ment, hogy egy pár év múlva hasonló buzgalom mellett nemzeti nyelvünkön is jeles beszédeket tarthatand. Adja isten hogy ez új év hideg homlokára mindjárt ez indítványozott meleg intézkedés tegye fel a nemzeti koszorút!

S. L. Gyula.

Debreczen jan. 12kén korunk nyilvánosság' kora, és ha kedves dolog, a hazai ügyek folyását figyelemmel kísérő olvasó előtt, a megyénként történni szokott közgyűlési tanácskozásokról s azoknak végeredményeiről hírlapjainkban részrehajlatlan közléseket találhatni; nem leend — úgy véljük — érdek nélkül egyéb hatóságok végzeményeinek is ismertetése, mivel egyedül illyesmi által egészíthetjük ki, a hon különböző vidékein lakó polgárok közügyét illető munkálódásuk irányáról, más különben alig, vagy csak más részletesen szerzendhetett tudomány. — A helvétiai vallástételt követők tiszántali egyházkerülete, Debreczenben segéd fő Curátor báró Vay Miklós ur ó nagysága előlése alatt folyó hó 7ik s ezt követő napján a napi renden lévő illető kebelbeli egyházi ügyek elintézésén felül, különösen a debreczeni ref. főiskola pénztárának állapotját tette komoly vizsgálódása tárgyává. — S miután a még 1841ik évben, — a főiskola pénztárára s pénzbeli viszonyaira — idők mostohasága, s a netalán nem épen legpontosab kezelés miatt — hárult zavarok elenyészése s a finantiális állapot tisztába hozatala végett kiküldött állandó munkálódó s gazdasági gyűlés czímmel nevezett választmány, e nagy fontosságú tárgy feletti tanácskozásokra a szükséges s segédeszközöket már eleve elkészítette volna, ezeknek vezérlete után a fent tisztelt egyházkerület komoly vizsgálódási folytában eljuta azon rég ohajtott célhoz, hogy jelenleg mind a főiskola, egymástul elkülönözött pénztárai mibenlétének tudományával teljesen és tökéletesen tisztában legyen, mind olly czélszerű intézkedéseket tön, mik által nemcsak az addig hitelezés utján kiadott tőkék lehetőségig biztosítottának, de az ezentul kiadandó pénznek bátoraságosítása végett is megtétetének a legszigorúbb óvások. — Mint hitelen halljuk még jelen évben a tanítatni szokott tudományokat tárgyzó, s már kéziratban rég meglévő, kézikönyveknek, — mellyek eddig is az egyházkerületi tanács körét túlhaladó okok miatt nem láthatának világot — nyomtatásban miképen lehető megjelenése felett fognak vezetettetni az egyházkerületi tanácskozások.

Külföld. Had és rokon.

Portugallia és Spanyolhon. Lissaboni levél szerint t. e. 21rül, azon hadi lelkesedés, melly a népuél mutatkozott, tündezeni kezd, minthogy a kormány nem ad neki táplálékot. Azon vélemény terjed el, hogy csak vak láрма volt a hadi hírs hogy csak az ezredeket akarják teljesekké tenni. Most már önkénytelen senki sem áll be, sőt az ifjak elrejtik magokat. Nem tudják megfogni, miért kell a nemzeti őrseregnek fölkelnie, midőn ez épen a legnagyobb oppositiot képezi. Bizonyosan meghasonlás van a miniszteriumban. Az ellenzési lapok ellene szólnak e cselekvésnek, kikelnek a fölkelés ellen s mindent a legesendesebben elvégezhetőnek tartanak. A National kikel Palmella herczeg ellen, ki egyik országos tanácsban azt mondá: casus foederis (frigy-eset) álla be, tehát Anglia segedelmet köteles adni. Már híre is szaladt hogy Belem-ben laktanya készítették angol katonák számára. E rendszabály rosz szájzít adna a népnek, annál inkább, minthogy a kormány még egy millió cruzadóval adós Clinton tábornoknak, ki segédseregeket hozza Portugalliaába s don Miguelnek nem kis szolgálatot tön.

Madrid t. e. 28án. Ámbár a kormány hadi alakoskodást üz, a pattantyusságnak parancsot küld, hogy mindent hadi lábra állítson s két ezredet a fővárosból Talaverába küldje: mégsem hiszik általában a had kiütését. A kormány megnyugtatólag nyilatkozott az angol és portugall követeknek — A választások reményen fölül csöndesek. Itt és amott zivataros jelenések adák elő magokat, de a kormány szilárdsága s a nép józansága nem hagyák a bajt kifejlődni. — A pénzügy miniszter igen kedvező s fölbáto-

ritó rendszabályt hozza létre, minélfogva a küladóssági jegyek Madridban ugymint Parisban szabadon keringhetnek.

Az Oestr. Beob. 15. száma így ír: Jan. 6-kán azon hír keringe a párisi börzén, hogy Espartero megbukott s Madridban Jan. 1-ején a republica kikiáltaték. E hír nem látszik bizonyosnak, de az való, hogy a spanyol miniszterium bukófélben van s a madridi ingerültség félelmes színt ölt magára. Valladolidban katonatisztek is köszöntének poharat a republicára.

Franszhon. Páris városa 12dik kerülete reform. választmányának követei, valamint a radical (gyökeres) választókéi, meglátogaták a fogoly Lamennaist, s kinyilatkoztaták szánakozásokat elítéltetésén. Ezen alkalommal, mint a Messenger mondja, a csend megzavartaték. Mintegy 100 napszamos és nemzeti örvonult Lam. háza elé. Követség terjeszté elé az összegyűlekeztek sajnálkozását. A nagyobb rész azután szépen haza ment. De 40—50 ember, köztök 25 nemzeti ör, ismét egyesült a Boulevardokon, s hármával karon fogódzva a juliusi oszlop elé mentek, azt körüljárák, a marseillaisét dalolva s ezt kiáltozva: Le Guizot-tal, le a municipal őrséggel!

Bugeaud tábornagy elutazása Algirban elhalasztaték, és pedig akkorra, midőn a Páris megerősítéséről való vitatkozás be lesz fejezve. Schramm tábornok, a tábornoki testület feje az algiri haderónél, visszahivaték s helye Tarlé tábornok által lesz pótolva. — Bugeaud kinevezésével nincsenek megelégedve, főképen azon okbul, minthogy jeles tábornokok vannak Afrikában, kik a helyszínen vitézül viselték magokat s a beduinharczhoz jól értenek. Illenek: Lamoricere, Changarnier, Cavaignac és több fiatal, munkás, híres férfiak.

Bugeaud tábornok első lépése, rendszerének végrehajtásához Berdis-Hamza, Maskara és Tlemszan erősítése lesz. Azután kétségen kívül Teke demtet támadják meg, hol Abd-El-Kader raktárai s kincsei vannak. Mi történik e hellyel, elfoglaltatik vagy lerontatik e, még bizonytalan, mert fontossága ismeretlen; ellenben Abd-El-Kader új telepei, Taza, Bokhar, Saída s Tiflana, mint még esekélyek, lerontatnak.

Törökhn. Angol lapok következő régibb tudósításait közlik Ibrahim basának Mehemed Alihoz, mellyek Szyriában elfogtatván a stambuli kormányhoz jutának: „Ejul, Aja tegnap adá nekem által magasságod levelét, s átolvasván, megértém tökéletesen tartalmát. Ugyanazon nap, ramasan 3kán érkeztek ide Selim és Ismael basák aztán meg Goubran effendi. Üres levén a kincstár, nem fizetheték; 47,000 erszény (egyben körülbelül 30 rajnai tallér van) elmulhatatlan szükséges, s ezt el kell önnök küldenie. Selim és Ibrahim jelentik nekem, hogy sem a pattantys sem a lovas ezrednek nincs élelmi szere, s hogy lehetetlen illyesmit szerezni, mert a falunépe mindent elrejt. — Sem erőszakkal sem jótékonyssággal nem lehet mitsem tőlök kicsikarni; a saidai hitetlenek dolyfősekké tevék őket. Sokban szükölködünk. Szyriát nem foghatjuk tovább birni, ha a tenger nem szabad. Az egész ügy mibenléte imez: Ez előtt 11 nappal azt parancsolá magasságod, vonjam vissza innen magamat; ezt nem kellett volna tennem. Most minden máskép megy. Gyalogságunk maradhatna, de a Szyriaiak haszatalan lélhűtők; megengedém nekik, miután a fegyvert átadák, — engemet elhagyni. Az arnauták, valamely csábítóul fölizgatvák, zsöldjüket vagy elbocsátásukat kérték. S elbocsátám őket. Ugy szinte — (az eredetiben hézag) egy részét. Magunk maradánk. Az eső és hideg csaknem tűrhellen. A Bivouakok mitsem érnek. Jelen helyzetemben aligha képes lehetek a ramasan végét kihúzni; de azon esethen ha magasságod Szyriát ideiglenesen feladni akarja, nem foghatom az ágyukat odább szállítani. Ellenségeink segélyt kapnak Konstantinápolybul és Maltábul. Naponkint érkeznek hajók, katonák és eleség, és öök meghódítják az egész tengerpartot annyi óra alatt, mennyi nap nekem szükség lenne arra. Okosságszerű tehát, a hajóhaddal ide nem jöni; mert az angolok elszednék orrunk elől. A Consulok mondák nekem, hogy Acre lödöztetni fog általuk, lödöztetni tán, de bevétetni bizony nem. Náluk igen jó állapotban van minden. Mahaud pattantyusokat kért tőlem, 394-et küldöttem neki, mert hiszen nekem itt semmi hasznót nem tesznek. Az időjárás elleneinknek nem kedvező. Madshihum bei Aleppoban kémekeket hisz lenni, kiknek czéljok csapatsergeinket elcsábítani. Hírszerint Damaskban is hasonló történik. —

Béke mozgalmi.

Belgiumban. Lüttichhez közel, la Rochette nevű tanánál vizrohant egy köszémbányába s 19 munkás közül négyet oda ölt. Beverloobul írják, hogy 5 mértföldnyi távolságra onnan szinte nagy szerencsétlenség történt. A posteli fenyér es erdő, mellyet francziák vettek meg igen drágán, meggyült; és másnap déiben még egyre égett. Olly közel látszék a tűz, hogy lárna ütteték. Jöttek ize katonák, mintegy 200an, kapákkal, ásókkal és 2 mértföldnyire elhaladtak, de megértvén: hogy még 3 mértföldnyit kellene menniek, visszatértek. A tűz talán 3 mértföldnyi tért foglala el, a láng 40—50 lábnyi magas volt.

szertint a
igéroket
helyeken
zeteket
könyvek
ezreke
csak abb
való, te
ra is, ig
mennyibe
értés le
okot. Be
ürült par
vábbá, a
vános vé
szerint ez
ellenében

— miszeri
nagy hib
kezdenk
milly ros
lötte avat
va, még
mellett so
pedig, ho
ságnak, n
az egésze
válási üg
Ulster-t
csatlakozt
jöllehet ö
hatna az a
bill meg-
történi es
kardját hü
deni.

Fran
kozik 1840
máse, min
születekbu
terség és l
dig a minis
dó. A J. d

Paris
s a baloldal
dek ellen.
szédei jele
goknak; s
nálnuk a c
mát tehet,
lárnáját. A
kedni, ha c
zatokba ke
szalada, n
csak a futá
nyebben sz
kat föl taka
letöket min
anyagi jólé
s illyenekre
esületes bre
mondanók a
kabinetek é
matikai besz
hogy első s
Ne mondját
martiusi min
kében korm
csak had ál
század elejé
rendetlenség
lom első szü
agy tön. Fra
a mellett erő
a csataterre
Europa nyug
ti első martiu
gunk békes
veszélyezett
határozatlans
volt szivetek

Angolhon. A Globe egy télelő 24kérül költ dublini levél szerint, a válási izgatásokat, mint legkisebb sükert sem ígérőket, és már szünetezőket ügyekszik előadni. „Távol eső helyeken, ugymond ő, terjeszthettek ugyan e tárgy fölött álnézeteket a választási ügyet védő Journál híresztelése, mert nincs könnyebb mint azon százakat, kik a gyűléseken jelen vannak, ezrekké csinálni; amde mint folytak legyen azon gyűlések, már csak abból is kitetszik, hogy a megjelentek közt, egy valamire való, tekintettel dicsekedhető férfi sem volt. Mind ennek daczára is, igen sokat ártottak ez izgatások a szabadelvűségnek, a mennyiben azok épen azon pillanatban, mellyben az egyetértés legszükséges, s leendő is az jövőben, az Irlandban megürrült parlamentülési választásokra. Szerencsére, megjegyzi továbbá, a válási ügyet pártoló némelly helyen, a kedvező nyilvános vélemény, más irányt von; azon aggály is elenyészett, miszerint ezen új izgás angolelles jellemet öltendett föl. Ennek ellenében, az O'conneltől a válásügy barátinak javasolt kötelezés, — miszerint csak Irlandban gyártott kelmékből viseljenek ruhát, — nagy hibának s ferde bohóságának nyilvánították, miből mégis kezdnek már kigyógyulni. A történet tanúsítja, mond a levelező, milly rossz politika az, ha a törvényhozóság a kereskedésbe föllötte avatkozik; a kényszerítő korlátok pedig egyedül kiszabva, még ezerszer kártékonyabbak. Az alábbvaló kelme a jobb mellett soha sem kelhet el ugyanazon áron, azon köteleztetés pedig, hogy valaki amazt vegye meg, valóságos neme a botorságnak, melly ellen a gyakorlat is kiált. „Ki figyelemmel kíséri az egészet, átlátandja, mikép O'connel kedélye igen lehangolt a válási ügyre nézve, s hajlandónak mutatkozik, a mérsékelt Ulster-társulat bánásmódját utánazni, és az angol reformhoz esatlakozni, a választás-jog terjedelmesebbé tételét kívánandó; jóllehet ő gyakran nyilatkozik akkép, hogy Irland mitsem várhatna az angol radicaloktól. Egyébiránt most minden a Stanley-bill meg- vagy nembukástul függ. Mi eddigelé O'connel részéről történt csekélység. Amde ha ezen bill átmege, akkor fogja ő kardját hüvelyéből kirántani s mint látszik, komoly harezot kezdeni.

Franszhon. A Journal des Débats furesán nyilatkozik 1840rül, azt mondja: ezen év, szerencsétlensége miatt, nem másé, mint az első martiusi miniszteriumé. Jan. és febr. előkészületekből állottak ezen miniszterségre, azután élt a miniszterség és Franszhon becsületét kockára tette, az év utója pedig a miniszterség által okozott bajok orvoslatára vala szentelendő. A J. d. D. igen szigorú!

Párisban az egész oppositio, a republikanusok, legitimisták s a baloldaliak összehangozó nótát fujnak az új évi békés beszédek ellen. Különösen Apponyi gróf és Lajos Fülöp király beszédei jeleltettek ki. Azok három negyedét bírják a napi újságoknak; s gondolhatjuk, minő zajt ütnek Franszhonban, mikor nálunk a censura szelidítése mellett nehány újság is elég lármát tehet, nem politikait ugyan, hanem olyan személyes ügy lármáját. A Courier français p. u. szól: A békével lehet dicsekedni, ha dicső, ha diadalokkal szerzették, ha nem olly áldozatokba került, minőket a király emleget. De a kormány megszalada, mint az ujonczezred az első tüzeléstül, s minthogy csak a futás által menekedék meg, okosabban tenne, ha szerényebben szólana. Most a békéről szólni annyit, mint gyalázatunkat föl takarni. Ezt csak olly férfiak tehetik, kik politikai becsületüket mindenik kormány szolgálatában elvesztették vagy kiket anyagi jólétek éldelete süketé tesz a haza panaszaíránt. — Erre s ilyenekre így felel a Journ. des Débats: A béke, a becsületés béke minden esetre első szükségünk, és miért ne mondanók azt meg? Miért ne vallanók meg azt, mit az idegen kabinetek évenként megvallanak a világ szeméi előtt azon diplomatikai beszédben, melly műszerök gyanánt szolgál? esufoltok, hogy első szükségünk a béke? Mi a ti szükségetek? A had? Ne mondjátok azt! Ebből azt következtetnék, hogy az első martiusi miniszterek, ti védetitek tehetlenek lévén az országot békében kormányozni, csak a propaganda által tudnak uralkodni, csak had által tarthatják föl magokat. Egy férfiú azt mondá e század elején: Franciaország csak had által menthető meg. A rendtelenség és polgári háború bajai alól fölszabadult forradalom első szükségét a háboru teszi a külföld ellen. A mint szolt, ugy tön. Franszhont egyre tovább nyomá a hódítás pályáján. De a mellett erős és hatalmas volt és szilárd akaratu. Egyik kezével a csatatérre hajtá a népet, másikkal otthon tartá zabolán, s mig Europa nyugalmát fölzavará, Franciaországot rendbeszedé. De ti első martiusi miniszterek, kik olly kevélyen esufoltjátok országunk békes ösztönét, mit miveltek ti? Dicsekvéstekkel a békét veszélyeztetettétek, a hadat pedig veszedelmessé tettétek volna határozatlanságtok által. Nyolcz hónapi kormánytok alatt háboru volt szivetekben, de csak félénk határozatokat tevéték. A hábo-

rut szintolly nyomorún folytattátok volna, mint a békét nyomorúan kezeltétek.

Egy párisi levél jan. 2kárul így szól: „Az új miniszterium át van hatva a béke szeretetétül. Mi okbul folytatja tehát a fegyverzési rendszert? Mert, ugymond — a néptömegegel az újságok azt hitették el, hogy a nemzet becsülete sértve van, ez okbul nagy az ingerültség a külföld iránt s a hadsereg inkább a belcsend föntartására szolgál, mint a külföld iránt van irányozva. Különben is Franszhon nem szokott 500,000nél sokkal kevesb katonát tartani a békében.“ — Ez szép béke. . . De a fegyveres béke nem is lehet máskép. Meddig leszünk vakok Amerika iránt, melly adósság helyett tőkepénzzel bír s azt az által eszközlé, hogy katonai s egyházi rendszere gazdaságos.

Párisi levél jan. 2rül a *francia academia* állását bírálja s nem a legszebb képet adja ezen intézetrül. Azon ülés, ugymond, mellyben Molé taggá választaték, azokat is meglepé, kik tudóstársaságrul soha sem gondolkoztak, s kimutatá, mennyire bagyá el ösvényétezen intézet. Azért alapították, hogy a nyelv és iromás szabályait fejtsé ki, állapítsa meg, — mit kezdetben megistön, s vitái által olly világosságot és szabatoságot ada e különben szegény s alkalmatlan nyelvnek, melly azt a többi nyelvek fölé emelte. De ezen idő óta mitsem tön az Academia, mint talán minden 50dik évben kiadá szótárát, melly megbízottság által kevés munkával adatik ki. Nyelvtant, nyelvtudományt soha sem dolgozott ki, s ez nevezetes czélja lett volna; nem foglalkozék a tájbeszédekkel, nem a nyelv és literatura történeteivel. . . Illy módon egészen czéliránytalan intézet lön, melly hajdani népszerűségén élődik és más életjelet nem ad, mint az ujan választott tagok székfoglaló beszédét, melly többnyire mulatságos darab s hallgatókat ugy kap, mint a színi előadás. A társaság ezen helyzete káros befolyással van a választásokra; mert a tagok nem lévén dolgozni kötelesek, nem is kötelesek tudósak lenni, tehát csak nagyhirű emberek választatnak, akár szolgáltak és szolgáltak a tudománynak, akár nem. Hogy eleinte nagy urak választattak, az volt oka, mivel akkor pártfogók voltak szükségsek, de ma már nincs ugy, mert az Academia eléggé gazdag. . . Az Academia nem egyéb mint az irói jelesség elismerése, tehát mindenki tag akar lenni, s a helynek ugy esik utána, mint hajdan a sz. lélek rendét volt szokás keresni. — Molé helyén előbb a meghalt párisi érsek, Quelen ur vala, ki hivatalos papiráit sem tudá ugy szerkeszteni, mint kelle, Molé pedig literatúrával mitsem törődött, s ki őt elfogadá, Dupin ur, már barbár iromásáért megérdemlené hogy kizárassék az akademiából. . . nem mentheti meg más ezen academia becsületét, mint ha a kormány munkákat biz rá, mellyek ismereteket kívánnak és tudós férfiakat tesznek szükségessékké. . . De ehöz még az izlés is elvan veszve, s a francia literatura sokáig nélkülözendi a hatalmas rugót, mig a közönség véleményében teljes forradalom nem hajtatók végre. Így az Academia, a helyett hogy tudós fürkészetek középpontja lenne a francia nyelv számára, minden népszerű hiúságok szimpada marad. Valóban szomorító kép illy intézetrül, melly társai között mégis annyira hirre kapott, tehát nevezetes polcot foglal el.

Schweiz. Aargau tudósítás szerint t. h. 6rül: 5kén szavaztak ezen kantonban az újan átuéztett polg. alkotmány fölött, és pedig a győzelem mellette lön. Aargauban 33,629 szavazó polgár van, ezek közül 26,786 jelent meg a szavazásnál s az elfogadásért 15,316, az elvetésre 11,453an szavaztak. Nevezetes hogy ezen ajánlat egy tisztán catholicus kerületben sem fogadtaték el, hanem csak a tisztán reformatus- és vegyesekekben. Ebben jövődö egyenetlenségek magvát látják sokan s krisztül félnek. Luczern és Szolothurn kantonokban is hasonló kérdések vannak hasonló felelettel. A háborgó szellemek föl vannak bővölve, de ki tudja őket lecsilapítani.

Törökön. A Journal de Smyrne így ír Konstantinápolybul télelő 8kárul: „Általános azon megjegyzés, miképen a kereskedési szerződés megkötése óta a Porta, Angol- és Franszhon közt, mihez a többi hatalmak csaknem egyhangulag járultak, kivált pedig a güllani hatisherif kibocsátása óta, mi a földművelés egét újra földerité, a mennyiben a mezozi embereknek jog- és szabadítékot biztosít, az ország termékei szembetünőleg szaporodnak. A kereskedésben is tetemes javulás mutatkozik, és ez mindig nagyobb mértékben vétethetendik észre, minél inkább érzeni a földművelő nép az egyedárusság, igaztalan nyomasztó terhek; törvényelleni adók, eltörlesztésinek jótékonyosságát, mikkel az előbbeni kormány elárasztá s minél inkább leendő képes a földművelés s kereskedési szabadság hasznait méltányolni. Azon ezikké közé, — mellyeknek termése szembetünőleg bővebbé lön a gondos művelés által, tartozik az olaj, főleg Metelino Aivali, Asramitti osztályokban. Az idei aratás gazdag eredményekkel biztat, mintegy 500,000 quintálra becsülik, mi 22 millió frankot tesz. Olly somma ez, melly tökéletesen elég a lakosok állapot-

janak biztosítására, és azon eszközök megszerzésére, melyek az olajtenyésztés terjedelmésítésére szükségesek. Több francia partokon, a földközi tengeren, főkereskedési czikk az olaj, s nagyobb része a Metelinoban és környékén készült olajnak Marseille felé vitetik, honnan egész Franszbon ellátatik olajjal.

Törökön. Kandia szigete ismét a zultánnak hódol. Mult t. e. 14-kén érkezett meg Szudában „Montecuculi“ austriai hadibrigg, Maribeyjel, ki nagyurri firmát hozta Mustafa basának (bas-fej, basa=főnök), mely által a főnök meghagyaték a basaságban. A firmán 18-kán olvastaték föl. Remény van a béke és csendhez; a kereskedés felszabadulván, nagyobb munkásság is fejlődik ki.

Mahmudie gőzhajó megvitte Triesztbe azon hírt, hogy Mehmed Ali életre fogyalt egyiptomi basának meghagyaték ura által.

Keletindia. Oszutó 29kén az első sardiniai kereskedő hajó vitorláza be Kalkutta öblébe, neve Ottavia Carolina. Kalkuttában azonnal sardiniai ügyvivőség állítottat föl.

Ujabbak. Khína. Elliot adm. őszelő 28. visszatérte a Peese öbölből Csuszán szigetére. Nem tudatik, mit határoza a khinai mandarinnal a Jeho viz torkolatánál. Annyi bizonyos hogy a császár elégtételt ígére Elliotnak, Lin kormányzó megbünteti (előleges kihallgatás után) s Csuszán szigetére föl ohajtja cserélni Lema szigetével, mely Macao s a Bocca tigris áttellenében van. — Madagaskar gőzhajó két mérföldnyire fölfelé ment Peho folyamán a nagy khinai népség leírhatlan csodálkozására, mely illyesmiről mit sem tudott mindeddig. Most udvariasabb hangon szólának már a barbarokrul, s Victoria nem „adózó“ többé, hanem „nagy nép királynéja. — Portugallus hírek szerint, a macaoi csatában 300 khinai veszett el; az angol veszteség igen csekély.

Khiva. Mint olvasóink tudják, az oroszok haddal akarák Khivát megtámadni, de a téli zivatarok visszaküszöríték őket. Mult évben az angolok közbenjárásával rendbe hozattak az ügyek; a khivai khán megígérte az orosz foglyok visszaadását s mint a Calcutta Englishman Aug. 2-karul írja, Shaikpearce hadnagy 400 megszabadított orosz rabszolgával utnak indult az orosz határok felé s a khán ígérte meg, hogy örökre tiltva lesz oroszokat elfogni s őket mint rabszolgákat árulni.

Őr és Értekező.

A nemzeti színház igazgatóságára esőd hirdették. Az igazgató számára irt alapszabályok könnyíteni látszanak e terhes hivatalt, de valóban nehezítik, mert az igazgató keze igen kötözött lesz. Értelmetlen igazgatónak kevesek azok, értelmesnek igen is sokak; olyant nem kell választani, illyent minél kevesebb kell korlátozni. Mi a csödet illeti, kívánjuk hogy ki erőt és hivatást érez magában e szép de tövises ösvényre, ne vonja magát vissza, legalább a nemzet iránti tiszteletből. A esőben semmi eszényítő nincs: ha versenyeni tudnak a főhivatalokért igen jól rendezett országokban, miért ne lehetne akármi szép ügyben concurrálni nálunk is? —

Ma éjjel a törvénytanulók táncmulatsága lesz, 28-kán a lövészbál tartatik, mindennik nagy fényvel.

Közhasznú ismereteket terjesztő egyesület van keletkezében, az angol társulat alakját utánozandó, melyről A. Balogh Pál szép tudósan értekezett a P. Hirlapban. Ez egyesület f. hó 30-kán szünetkezik első gyűlést tartani. — A pesti polgári kórház az irgalmas néneket szünetkezik ápolók-képen behozni, Iránta Bécsben megtették a lépések.

A kisdudor intézet pesti egyesülete télutó 14-kén s ha szükséges lesz 21-kén is d. e. 10 órakor a n. casinóban gyűlést tartandó.

Pesten télhó 7-kén, Szitaféle házban délután egy óra tájban Delebah Ignác újvidéki születésű, feleséges s volt kereskedő több adósságai miatt pisztolylövéllel vete véget nyugtalan életének.

Szinte télhó 17-ikén délután két és három óra közt mintegy 5—6 perczig a jég megindult, de ismét megállott, miután egy szegény ismeretlen leányszemélyt, a pesti részen le nyelt volna kegyetlen örvényébe áldozatul. Az álló hídánál készített zárgátot épen nem sérté meg a jég, de a magános ezülpököket eltörte s elvívte. A jégtörő alkotmányt a folyamban megmozdítá s egy pár hüvelknyire ferdülő állást ada neki.

Kuthy fölszólalására (l. Világ 3. sz.) Vachot I. felett; mi a terjedelmes feleletet bizonyos, elegendő okul föl nem vehetjük, annyit azonban szólhatunk a dologhoz, hogy a Hírnök legújabb száma fölmenti Kuthyt az álnevesség gyanúja alól, mert ott Radnay nyilatkozik hogy ő = Gerenday Ambrus.

A váltó altörvényszék 18-kán tartá első ülését, a föltörvényszék pedig igtatásait

Wiesbadenben Benkler eröművész egy igen jeles világító készüléket találta föl, mely Argand óta legnagyobb javításnak tekinthető a lámpáknál. Ezen készülék elve az, hogy a világító láng melegített léggel tápláltassék, mely szabott szeglet alatt a láng alapjához vezetetik, és hogy mellőztessék minden meghűtés oly levegővonal által, mely az égésben részt nem vesz. Ezen lámpa lángja egészen fehér, minő a napvilág vagy a fehéren izzó vas vagy a savitanyban elégő phosphor (villó). Benkler képes az istálló lámpát úgy mint a bálterembelieket igen könnyen és olesón átváltoztatni illyen javított lámpává, mert ennek készüléte legegyszerűbb. Égetésre mindenféle olaj használható, mert semmi szag ki nem fejlődik benne.

Franciaország bel kormányzása, és törvényszékel.

Német kátfök után.
Remellay Gusztáv.
Vége.)

A dep. tanács veti ki a departement házi adóját; — tanácskozik a belügyi minster eléterjesztendő kérelmek fölött, s a departementi mellékutak javítására ügyel, c) szóval minden felett tanácskozik, mi politiai, gazdasági, vagy kormányzati tekintetben a departementet érdekli. A határozatok, — a tárgy különbözéseig képest a belügyi minsterrel, vagy parlamentti követel közölletnek.

Mind ezen departementi tanácsok fölött, a belügyi minster bureauja áll, melynek mint feljebb mondatott, az országglás központosító rendszerénél fogva a kormányzás minden ágai alá vannak vetve, s mely a király által kiadott, s a bel ügyi minster által aláirt ordonnanceokban adja ki rendeleteit, melyekért, a belügyi minster a legújabb charta értelmében a népképviselőknök felelettel tartozik, kik ha öt szavazattöbbség által, vád alá vennék, tettei fölött a páirkamra ítélt. Azonban Franciaországban a conseil elnök rendszeren azon férfu lévén, ki a kamara legtöbb szavazata fölött rendelkezhetik, illy vád ritka, mivel a belügyi minster is, a conseil elnök embere, sőt néha épen ezen hivalt viseli. Ha hát vádok történnek, azokat ministeri bukásoknak kell megelőzni, s ekkor, sokkal inkább el van az új cabinet az általa először szavazata alá boesátott ügygyel foglalva, mint sem eszébe jutna, a megbukott pártot, mely ellen léteért kell küzdenie, még illy vádokkal is keseríteni d) s így csak az alkotmány lényegével, homlok-egyenest ellenkező ministeri rendeletek esnek vád alá, millyenek például: Polignac Juliusi ordonnanceai valának, melyek a bourboni idős ágat, a francia trontól megfosztották, s következményeik által a francziákat egy szép de rövid szabadsági álomba ringatták. —

A belügyi minsterium, s a departementi tanács között több kormányzó, vagy inkább tanácskozó testületek állanak, melyek mint a ministeri bureau osztályzatai előttünk külön érdekekkel nem bírnak.

Bécsben a daguerreo-typ (fényrajz) által arcképeket is nyerne már. Petzval József math. professor és Voigtländer fia, opticus, gondolák ki a homály kamarának azon javítását, mellyel fogva a sugarak tömöttebben esnek az ibolyós érczlapra s igen rövid idő alatt lerajzolják az arczot. Sok illy kamara rendelteték már meg Voigtländer fiánál.

Mivel Angolhon fővárosa eddigelé semmi nyilvános könyvtárral sem bírt, mely a közönség használatára tárva állott volna; nem régiben társaság alakult, illyes könyvtárat létre hozandó. Utolsó gyűlésében azt határozta ezen egyesület, hogy a könyvtár 1841-ki tavaszutó 1-én nyitassék meg. Eddig már 450 tagot számlál az egyesület, kik mindannyian 5 font sterlinget tesznek le az egyesület pénztárába beiktatásukkor, és 2 fontnyi évi segedetemre kötelezik magokat.

Hocheder Xav. Ferencz meglátogató Erdélyt, nevezetesen Vöröspatakot. Azt mondja hogy V. patak, Zalathna s Abrudbánya minden kétségén kívül a legszebb, legjobb-fekvésű, fával és vízzel legnagyobb mértékben bővelkedő bányavidéket képzik, minőt utasunk amerikai s europai utjaiban csak talált. — De az arany-nyeres módja igen tökéletlen; 40—50 procent ércz megy veszendőbe. Az újabb bányamódokat, mint czélszerűbbeket azért látta H. el nem fogadva; mert a nagy apák is ugy dolgoztak mint mostani unokáik. Reméli H. hogy czélszerűbb zúzógépek által mind a korona mind a vállalkozók jövedelme igen szaporodnék. Az amalgamatioval dolgozás itt is nagy hasznot hajtana, mint hajtott a dél amerikai angol bányákban.

e) A közállomány, csak a főbb, s kereskedési utakra ügyel, innen nem kis szerencse a departementre nézve, ha valamelyik utvonala ezek közé felvetetik.

d) A ministereket feljebb a többség képviselőinek mondván, nyilván értetődik, hogy nem ök, de pártjuk vinné a vádló szerepet.

Bécsi, pesti és kolozsvári csillagász vizsgálatok és vizállás összehasonlítása 1841.

Télutó napja	Óraker —			Barometer, 0 fok Reaum szállítva.			Hévmér Reaum szerint			Szélek			Időjárás		
	Bécs	Pest	Kolozs.	Bécs	Pest	Kolozsvár	Bécs	Pest	Kolozsvár	Bécs	Pest	Kolozsvár	Bécs	Pest	Kolozsvár
5	8de. 9r.	7de.	27, 8, 0	27, 7, 3	27, 5"	— 0° 0	+ 0° 5	0	éjny. lassan	éjny. közp.	—	köd	köd, eső	—	
	2du. 3du.	3du.	27, 8, 5	27, 7, 3	27, 6.	+ 0° 7	+ 1° 1	+ 7	dk. —	éjnz. gyöngye	K. D.	borult.	dk.	npf.	
	10éj. 9est.	9est.	27, 7, 9	27, 6, 10	—	+ 0° 3	+ 1° 6	+ 4	—	éjnz. —	—	—	eső	—	
6	8de. 9r.	7de.	27, 9, 2	27, 8, 8	27, 6.	— 1° 7	+ 1° 9	+ 4	ny. éjny. közp.	éjnz. gyöngye	—	borult.	eső	—	
	2du. 3du.	2du.	27, 10, 10	27, 10, 4	27, 7.	— 0° 4	+ 1° 8	+ 6	éjny. gyöngye	ddny. erős	K. D.	föfő	sok felh.	vált.	
	10éj. 9est.	9est.	28, 0, 0	27, 10, 7	27, 8.	— 2° 2	+ 1° 9	+ 2	éjny. —	éjnz. szellő	—	borult.	eső	—	
7	8de. 9r.	7de.	28, 0, 8	27, 11, 2	27, 9.	— 2° 4	+ 0° 8	+ 1	éjny. halk.	éjnz. gyöngye	—	ködeső	sür. köd	—	
	2du. 3du.	2du.	28, 0, 4	27, 11, 0	—	+ 0° 1	+ 1° 3	+ 8	dk.	éjnz. gyöngye	K	kö	dk.	vált.	
	10éj. 9est.	9est.	27, 11, 7	27, 9, 0	27, 8.	+ 1° 2	+ 2° 1	+ 3	—	éjnz. közp.	—	eső	sok felh.	—	
8	8de. 9r.	7de.	27, 8, 8	27, 8, 0	27, 6.	— 2° 5	+ 1° 8	+ 2	éjny. gyöngye	d közp.	—	—	hó	—	
	2du. 3du.	2du.	27, 10, 2	27, 9, 0	27, 7.	— 2° 4	+ 1° 7	+ 5	éjny. közp.	éjnz. gyöngye	K.	borult.	dk.	felle.	
	10éj. 9est.	9est.	27, 11, 0	27, 9, 8	—	— 2° 0	+ 1° 4	+ 4	éjny. gyöngye	éjnz. szellő	—	borult.	eső	—	

Nyomtatta Landerer Lajos.

PBS

Szom

Politikai, művészeti, tudományos, gazdasági, irodalmi, közéleti, hírlapok, folyóiratok, kézikönyvek, stb. jelen meg.

VAJDA

A h
10kén ta
lag szám
tagokká v
Borsody
Miksa; D
János, G
Heinrich
Ágoston,
min, Ka
Antal, N
bitsek J
Szekrény
Iero Antal
Wodjány
21kén 184

Bud
ső Eöri P
tisztelve
alaptökeje
kedék kéz
riség körü
czennel is
1841. kü

Kéne
Eberl Mih
ezi prépost
pecei prépost
kir. Felsőe
Szűz Mária
ben kinevez
és szegedi p
meschben kin
egyetemben a
Reisinger
ját s a történ
gyelmesebben
tő-feltörvény
ülökké méltó
ge a Hétszem
Krisztól vas-m
megyei aljeg
Fogarasy J
nokot, s kiad
nokot méltózt
nokokká kine
ungvári kam.
lani ügyész;
rasi harmincz
láriai kiadó-g
sopron-megyei
vényszékhez
az eperjesi Vá
gyakornok, s
Felsőe Revi
szék ülnökévé
Felsőe Lóny
főispányi hivat
azon megye h
kegyelmesebbe
javak ideigl. fel
kovics Józse
tőztatott legke
Turkovics J
lyezte át, saját
dó helyre pedig
kalmazá; tovább
lenörködő-kasz
dó-tisztirnokot

Hazat
oldalral festi
lyen nem ére
ország és ne